

No: 2016/59

Tarih: 19.08.2016

Konu: 6736 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" 3 Ağustos 2016 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş olup, 19.08.2016 tarih ve 29806 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Özet: Vergi ve vergi cezaları ile sosyal güvenlik primleri olmak üzere çeşitli sayıda alacağın yeniden yapılandırılması, matrah artırımı ve stok affına ilişkin hükümleri içeren 6736 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" 14 maddeden oluşmakta, kamuoyunda vergi ve prim affı olarak da bilinen kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin bölüm öne çıkmaktadır.

6736 sayılı Kanunda;

-**Tahsilatın hızlandırılmasına** (Kesinleşmiş kamu alacaklarının ceza ve faizlerinde indirimler yapılmak suretiyle yeniden yapılandırılarak tahsiline; kesinleşmemiş ve dava safhasında bulunan kamu alacaklarının ise hem alacak asılları hem de ceza ve faizlerinde indirimler yapılmak suretiyle tahsiline),

-**İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan vergiler** ile bu vergilere ilişkin ceza ve faizlerde yapılacak indirimlere,

-**Sosyal Güvenlik Kurumunca** takip ve tahsil edilen alacakların yeniden yapılandırılarak tahsiline,

-**Matrah ve vergi artırımına,**

-**İşletme kayıtlarının düzeltilmesi,** (Emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar, kasa mevcudu, ortaklardan alacaklar),

- **Varlık barışı,** (Bazı varlıkların milli ekonomiye kazandırılması),

yönelik geniş kapsamlı düzenlemeler yer almakta; ayrıca çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair hükümler bulunmaktadır. Genel hatları ile düzenlemelerin içeriği aşağıdaki yer almaktadır.

I - KAPSAMA GİREN İDARELER

- Maliye Bakanlığı,
- Gümrük Müsteşarlığı,
- Sosyal Güvenlik Kurumu,
- İl Özel İdareleri ve Belediyeler,
- Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdareleri,
- Karayolları Genel Müdürlüğü,
- İSKİ,
- TRT,
- TOBB ve TOBB'a bağlı odalar,
- OSB.

II - KAPSAMA GİREN ALACAKLAR

- ✚ Vergiler ve vergi cezaları, (Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergiler (gelir ve kurumlar vergileri, KDV, ÖTV, damga vergisi ve emlak vergisi gibi) ile vergi cezaları ve bunlara bağlı gecikme faizleri, gecikme zamları gibi fer'i alacaklar)
- ✚ Gümrük vergileri ve idari para cezaları, (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zamları,
- ✚ Sosyal güvenlik primleri ve idari para cezaları, (Sosyal güvenlik primi, emeklilik keseneği, işsizlik sigortası primi, SGDP, isteğe bağlı sigorta primleri ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zamları)
- ✚ Askerlik Kanunu, Seçim Kanunları (milletvekili, mahalli idareler, muhtarlık, Anayasa değişikliğine ilişkin halkoylamaları) Karayolları Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu gibi kanunlar kapsamında kesilen idari para cezaları,
- ✚ İl özel idarelerinin çeşitli harç ve katılma payı gibi bazı alacakları,
- ✚ Belediyelerin vergi, tarifieden doğan ücret ve su alacakları,
- ✚ Büyükşehir belediyelerinin su ve atık su alacakları,
- ✚ TRT'nin idari para cezaları,
- ✚ TOBB'un ve bağlı odalarının oda aidatı alacakları,
- ✚ OSB'nin kredi borçları.

III - KAPSAMA GİREN ALACAKLARIN DÖNEMİ

- **Vergiler ve gümrük vergileri açısından;**
 - ✓ 30.06.2016 tarihinden önceki dönemler,
 - ✓ Beyana dayanan vergilerde 30.06.2016 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameler,
 - ✓ 2016 yılına ilişkin 30.06.2016 tarihinden önce tahakkuk eden emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, motorlu taşıtlar vergisi
- **Sosyal güvenlik primleri açısından;**
 - ✓ Haziran 2016 ve önceki aylara ait;
 - ✓ İşveren ve sigortalılara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
 - ✓ İsteğe bağlı sigortalılar ve topluluk sigortalılarına ilişkin primler,

- ✓ Yaşlılık, emekli aylığı veya malullük aylığı bağlandıktan sonra sigortalı sayılmasını gerektirir nitelikteki kendi nam ve hesabına bağımsız çalışanların aylığından kesilmesi veya kendisince ödenmesi gereken sosyal güvenlik destek primi,
- ✓ Sosyal Güvenlik Kurumunca takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi, eğitime katkı payı,
- ✓ 30/06/2016 tarihine kadar bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,
- ✓ 30.06.2016 tarihine kadar işlenen fiillere ilişkin idari para cezaları,

• **Elektrik, su alacakları açısından;**

- 30.06.2016 tarihinden önce ödenmesi gerekenler

• **TOBB ve bağlı odaların aidatları açısından;**

- 30.06.2016 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ödenmemiş aidatlar,

• **Diğer alacaklar açısından;**

- 30.06.2016 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ödenmemiş olanlar.

IV - KANUN İLE GETİRİLEN İMKANLAR

- Kesinleşmiş alacakların yeniden yapılandırılması,
- İhtilafı alacakların ihtilafına son verilerek tahsilatının hızlandırılması,
- Kanundan önce başlamış inceleme ve tarhiyat işlemlerinin tamamlanması sonucunda tarh edilecek vergiler için de Kanundan yararlanma imkanı,
- Matrah ve vergi artırımı,
- Stok beyanı ve kayıtların düzeltilmesi,
- Yapılandırılan alacakların taksitle ödenmesi,
- Vergi borçlarının kredi kartıyla da ödenebilmesi,
- Süresinde ödenemeyen taksitlerin belli şartlarla ödenmesine izin verilmektedir.

V - KESİNLEŞMİŞ ALACAKLAR YÖNÜNDEN

➤ **Kesinleşmiş Kamu Alacaklarında;**

- Alacak asıllarının tamamı,
- SGK tarafından uygulanan idari para cezalarının % 50'si,
- Bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş olan vergi cezaları ile iştirak nedeniyle kesilmiş olan vergi cezalarının % 50'si,
- Gecikme faizi, gecikme zammı ve gecikme cezası yerine güncelleme oranı (Yİ-ÜFE¹), esas alınarak belirlenecek tutar, ödenecektir.
- Vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların tamamının,
- Para cezalarının kalan % 50'sinin,

¹ Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını (Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.), ifade eder.

- Gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer'i alacakların tamamının, tahsilinden vazgeçilecektir.
- TRT ve OSB alacaklarında da aynı kurallar uygulanacaktır.

VI - İHTİLAFLI ALACAKLAR YÖNÜNDEN

• **İhtilafli Kamu Alacaklarında;**

- ✓ İhtilafın bulunduğu safhaya göre;
 - Alacak asıllarının % 50'si veya % 20'si,
 - Asla bağlı olmayan cezaların %25'i veya %10'u,
- Gecikme faizi ve gecikme zammı yerine güncelleme oranı (Yİ-ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutar, ödenecektir.
- Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamı ile gecikme cezası, gecikme zammı, gecikme faizi, faiz gibi fer'i alacaklardan vazgeçilecektir.
- SGK'nın prim alacak asıllarında ise herhangi bir indirim yapılmayacak, idari para cezalarının % 25'i ile gecikme zammı ve gecikme cezası yerine güncelleme oranı (Yİ-ÜFE), esas alınarak belirlenecek tutar ödenecektir.

- ✓ **Henüz Dava Açılmamış veya Davası İlk Derece Yargı Merciiinde Olan Vergilerde;** Vergi aslının %50'si ile güncelleme oranları² esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi şartıyla, vergi aslının %50'si, vergi cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamı terkin edilecektir.

✓ **İtiraz/istinaf veya temyiz ve karar düzeltme aşamasındaki tarhiyatlar**

Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla;

- İtiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da
- İtiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da
- Karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya
- Karar düzeltme yoluna başvurulmuş,

olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatlarında, bu maddeye göre ödenecek borç asıllarının tespitinde, Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Ödenecek borcun tespitinde esas alınacak olan en son karar ise tarhiyata ilişkin verilen ve Kanun'un yayımlandığı tarihten (bu tarih dâhil) önce taraflardan birine tebliğ edilmiş olan karardır.

✓ **İlk derece mahkemesinin sonuçlanmış olduğu durumlarda,**

- **Kararın terkin olması halinde,** vergi aslının %20'si ile güncelleme oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi şartıyla, vergi aslının %80'i, vergi cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamı,
- **Kararın tasdik veya tadilen tasdik olması halinde,** tasdik edilen kısma ilişkin vergi aslının tamamı ile güncelleme oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi şartıyla, vergi cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zamlarının tamamı, terkin edilecektir.

- ✓ **Vergi aslı ödenmiş olan veya bu Kanuna göre yapılandırılarak ödenecek olan vergi cezalarından,** dava açma süresi geçmemiş veya yargı aşamasında olanların tamamı terkin edilecektir.

² Güncelleme oranı (TEFE/ÜFE veya Yİ-ÜFE)

- ✓ **Vergi aslına bağlı olmadan kesilen vergi cezalarında**³, henüz ilk derece mahkemesi aşamasında olanlarda cezanın %25'inin ödenmesi şartıyla kalan %75'i, İlk derece mahkemesi sonuçlanmış olanlarda, karar terkin ise cezaların %10'unun, karar tasdik ise %25'inin ödenmesi şartıyla, cezanın kalan kısmı terkin edilecektir.
- ✓ Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde, onanan kısım için ikinci fıkranın (b) bendindeki esaslar çerçevesinde, ilgisine göre anılan bentteki oranların yarısının, bozulan kısım için %25'inin ödenmesi şartıyla, cezanın kalan kısmı terkin edilecektir.

VII - İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDAKİ ALACAKLAR YÖNÜNDEN

✚ Vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezalar

Bu Kanun'un kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanun'un yayımlandığı tarihten önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine, matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla devam edilir.

6736 sayılı Kanun kapsamında "incelemeye başlama" kavramı Vergi usul Kanunu'nun 140. maddesine göre tayin olunmaktadır. Mezkur maddede; "Vergi incelemesine başlanıldığı hususu bir tutanağa bağlanarak bir örneği nezdinde vergi incelemesi yapılarak verilir." hükmü yer almaktadır.

Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra;

- Tarh edilen vergilerin % 50'si
- Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak esas alınarak hesaplanacak tutar ile
- Bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının,

ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte ödenmesi şartıyla,

- Vergi aslının kalan % 50'sinin,
- Bu tutara Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar uygulanan gecikme faizinin,
- Vergi aslına bağlı cezaların,

tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanun'un kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanun'un yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları için de yukarıdaki hükümlerden yararlanılabilir. Bunun için gerekli tarh ver tebliğ işlemleri yapıldıktan sonra, tarhiyat üzerinden

³ (Usulsüzlük ve özel usulsüzlük gibi) ile iştirak nedeniyle kesilen vergi cezaları.

yukarıdaki şekilde tespit edilen tutarın, yine yukarıdaki süre ve şekilde ödenmesi gerekmektedir.

✚ Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları

Kanun'un yayım tarihinden önce başlanılıp bu tarihten sonra tamamlanan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine istinaden vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının ise % 25'inin **ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak**, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere **ikişer aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte ödenmesi şartıyla** cezanın % 75'inin tahsilinden vazgeçilmektedir.

Aynı şekilde bu Kanun'un kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarında da, cezaya muhatap olanların, cezanın % 25'ini yukarıda belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde cezanın kalan % 75'inin tahsilinden vazgeçilmektedir.

✚ Tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri

Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla, Vergi Usul Kanunu'nun tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu hüküm uygulanır.

✚ Pişmanlıkla beyan

Bu Kanun'un kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen 2. ayın sonuna kadar; Vergi Usul Kanunu'nun 371. maddesinde yer alan pişmanlık hükümleri kapsamında beyan edilen matrahlar üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen,

- Vergilerin tamamı ile
- Bu tutara Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın,

Kanun'da belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla,

- Pişmanlık zammı ve
- Vergi cezalarının,

tamamının tahsilinden vazgeçilmektedir.

✚ Kendiliğinden yapılan beyanlar

Vergi Usul Kanunu'nun 30. maddesinin dördüncü fıkrasına göre kendiliğinden verilen beyannameler üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen,

- Vergilerin tamamı ile
- Bu tutara Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın

Kanun'da belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla,

- Gecikme faizi ve
- Vergi cezalarının,

tamamının tahsilinden vazgeçilmektedir.

- ***Pişmanlıkla veya kendiliğinden beyanname veren mükelleflerin, tahakkuk eden;***
 - Vergilerin tamamını,
 - Pişmanlık zammı, gecikme faizi yerine güncelleme oranı (Yİ-ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutarı, ödemeleri halinde vergi cezalarının, pişmanlık zammının, gecikme faizinin tahsilinden vazgeçilecektir.
 - *Gümrük vergileri için de aynı esaslar öngörülmüştür.*
- ***Emlak vergisi bildirimini süresinde vermemiş olan mükelleflere bildirimde bulunma imkanı verilmekte,***
 - Vergilerin tamamı,
 - Gecikme faizi yerine güncelleme oranı (Yİ-ÜFE), esas alınarak hesaplanacak tutarın, ödenmesi şartıyla, bu vergiye bağlı gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilmektedir.

VIII - MATRAH ve VERGİ ARTIRIMI⁴

- ✚ Mükelleflerin 2011 ile 2015 yıllarında beyan ettikleri;
 - Gelir Vergisi
 - Kurumlar Vergisi
 - Gelir Stopaj Vergisi
 - Katma Değer Vergisi

matrahlarını/vergilerini Kanunda öngörülen oranlarda artırmaları ve belli bir oranda vergi ödemeleri koşuluna bağlı olarak bu vergi türlerinden inceleme ve tarhiyata muhatap olmamaları yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Asgari artırım tutarı, kurumlar vergisi mükelleflerinde; 2011 yılı için 28.000 TL, 2012 yılı için 29.650 TL, 2013 yılı için 31.490 TL, 2014 yılı için 33.470 TL ve 2015 yılı için 37.940 TL olarak belirlenmiş olup, gelir vergisi mükellefleri için elde edilen kazanç ve iradın niteliğine göre farklılaştırılmıştır.

⁴ Beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için vergilendirmeye esas alınacak matrah, ilgili yıllar için belirlenmiş tutarın 1/5'i basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri için 1/10'u olarak dikkate alınır. Vergisini tam olarak ödeyen mükellefler için vergi oranı %15 olarak uygulanır.

Vergisini tam ve gününde ödeyen mükellefler için vergi oranı %15 olarak uygulanır.

Gelir Vergisi			
Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Artış Tutarı⁵ (TL)	Artırılan Matrah Üzerinden Ödenecek Vergi Oranı (%)
2011	35	14.000	20
2012	30	14.820	20
2013	25	15.740	20
2014	20	16.740	20
2015	15	18.970	20
Kurumlar Vergisi			
Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Matrah Artış Tutarı (TL)	Artırılan Matrah Üzerinden Ödenecek Vergi Oranı (%)
2011	35	28.000	20
2012	30	29.650	20
2013	25	31.490	20
2014	20	33.470	20
2015	15	37.940	20
Gelir Vergisi Stopajı ve Kurumlar Vergisinde (Stopaj) Artırımı			
Yıl	Yıllık Beyan Edilen Gayrisafi Ücret Tutarı Üzerinden Artırılacak Vergi Oranı (%)	Yıllık beyan edilen yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri istihkak bedellerinin gayrisafi tutarı üzerinden artırılacak vergi oranı (%)	Çiftçilere ve vergiden muaf esnafa yapılan ödemelerin yıllık gayrisafi tutarı üzerinden artırılacak vergi oranı (%)
2011	6	1	Tevkifat oranının % 25'i
2012	5	1	Tevkifat oranının % 25'i
2013	4	1	Tevkifat oranının % 25'i
2014	3	1	Tevkifat oranının % 25'i
2015	2	1	Tevkifat oranının % 25'i
Katma Değer Vergisi			
Yıl	Yıllık Hesaplanan KDV Tutarı Üzerinden Artırılacak Vergi Oranı (%)		
2011	3,5		
2012	3		
2013	2,5		
2014	2		
2015	1,5		

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin **matrah artırımında buldukları yıllara ait**

⁵ İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için 2011 takvim yılı için 9.500 liradan, 2012 takvim yılı için 9.890 liradan, 2013 takvim yılı için 10.490 liradan, 2014 takvim yılı için 11.160 liradan ve 2015 takvim yılı için 12.650 liradan, az olamaz.

Bilânço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için 2011 takvim yılı için 14.000 liradan, 2012 takvim yılı için 14.820 liradan, 2013 takvim yılı için 15.740 liradan, 2014 takvim yılı için 16.740 liradan ve 2015 takvim yılı için 18.970 liradan, az olamaz.

zararların % 50'si, 2016 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan matrahlardan indirilemez.
- **Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir** ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre **artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir.**
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.
- Kurumlar vergisi mükelleflerinin GVK geçici 61. madde kapsamında tevkifata (yatırım indirimi stopajı) tabi olan kazançlarına ilişkin matrah artırımının esasları Kanun'un 5. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde belirlenmiştir. Bu bentler kapsamında artırımda bulunacak olan kurumlar vergisi mükelleflerinin vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması hakkında yararlanabilmek için kurumlar vergisi açısından da yukarıdaki esaslar dâhilinde matrah artırımını yapmaları gerekmektedir.

IX - STOK BEYANI

- ❖ İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan malları kayda alma,
- ❖ Kayıtlarda mevcut olduğu halde işletmede yer almayan mallar ile kasa mevcutları ile ortaklardan alacaklar için düzeltme işlemleri yapma, imkanı getirilmektedir.
- ❖ Mükelleflerin beyan ettikleri bu değerler üzerinden belirli bir oranda vergi ödemeleri halinde herhangi bir vergi ve ceza uygulanmayacağına ilişkin düzenleme yapılarak işletme kayıtlarının gerçek duruma uygun hale getirilmesi sağlanmaktadır.
- ❖ **İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan** emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.
 - Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), **işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan** emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edecek rayiç bedel ile bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.
 - Aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan

mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

- Genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden %10 oranı, indirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.
 - Bu kapsamda bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.
 - Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez. Geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.
- ❖ **Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan mallar** hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.
- ✓ Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar, aynı nev’iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır. Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.
 - ✓ Eczaneler, stoklarında kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçları, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar maliyet bedeli üzerinden fatura düzenlemek suretiyle kayıtlarından çıkarabilirler. Bu suretle kayıtlardan çıkarılan ilaçların maliyet bedeli üzerinden % 4 oranında hesaplanan katma değer vergisi ayrı bir beyanname ile beyan edilerek beyanname verme süresi

içinde ödenir. Ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaz. Geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

✚ Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

- Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2015 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.
- Beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.
- Bu kapsamda ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Bu fıkra kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2016 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri bu fıkroda öngörülen beyanname verme süresi içinde yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

Fiil Durum	Hesaplanacak Vergi
İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia ve demirbaşın kayda alınması.	Genel oran tabi emtia ve demirbaş için %10, indirimli orana tabi emtia ve demirbaş için tabi olduğu oranın yarısı oranında vergi ödenir .
Eczanelerde stoklarında kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçların kayda alınması.	ilaçların maliyet bedeli üzerinden %4 oranında vergi ödenir .
İşletmede mevcut olmadığı halde kayıtlarda yer alan emtia ve demirbaşın düzeltilmesi.	Her türlü vergisel yükümlülüğün yerine getirilmesi gerekmektedir.
Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan kasa mevcudunun ve ortaklardan alacakların düzeltilmesi.	Düzeltilen tutarın %3'ü oranında vergi ödenir.

X - VARLIK BARIŞI

Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını, 6736 sayılı Kanunun 7. maddesi hükümler çerçevesinde 31/12/2016 tarihine kadar

Türkiye'ye getiren gerçek ve tüzel kişiler, söz konusu varlıkları serbestçe tasarruf edebilirler.

- ✓ Türkiye'ye getirilen varlıklarını, dönem kazancının tespitinde dikkate almaksızın işletmelerine dâhil edebilecekleri gibi aynı varlıkları vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate almaksızın işletmelerinden çekebilirler.
- ✓ Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 31/12/2016 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanır. Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla bu madde hükümlerinden yararlanır.
- ✚ **Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri sahip oldukları, Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlarını**, 31/12/2016 tarihine kadar, dönem kazancının tespitinde dikkate almaksızın kanuni defterlere kaydedebilirler. Bu takdirde, söz konusu varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir.
- ✚ Türkiye'ye getirilen veya kanuni defterlere kaydedilen varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.
- ✚ Türkiye'ye getirilen veya kanuni defterlere kaydedilen varlıklar nedeniyle, madde hükmünden yararlananlar ve bunların kanuni temsilcileri hakkında, başkaca bir neden ile gerekli olması hâli saklı kalmak üzere sırf bu işlemin yapılmış olmasından dolayı ve bu işlemde hareket edilerek, hiçbir şekilde vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı ile herhangi bir araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma yapılamaz, vergi cezası ve idari para cezaları kesilemez.

XI - KANUNDAN YARARLANMA ŞARTLARI

- ✓ Yazılı başvuru (Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen 2. ayın sonuna kadar başvuruda bulunmaları gerekmektedir. **başvurular 31 Ekim 2016 tarihine kadar yapılabilecektir.** Ancak Bakanlar Kurulu'nun başvuru süresini 1 aya kadar uzatma yetkisi bulunmaktadır.
- ✓ Stok beyanında, Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar başvuruda bulunulması gerekmektedir.
- ✓ Açılan davalardan vazgeçilmesi,
- ✓ Ödemelerin süresinde yapılması, (ilk taksiti bu Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksitte ödenebileceği hüküm altına alınmıştır.)

- ✓ Taksit ödeme süresince cari dönem vergi ve prim ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi,
- ✓ Başvuruların Kanunun yürürlüğe girdiği ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapılması öngörülmüştür.
- ✓ Ödemeler peşin yapılabileceği gibi, taksitle de yapılabilecektir.
- ✓ Genel olarak 18 taksitte 36 ayda ödeme imkanı verilmiştir. Ancak daha kısa sürede ödeme seçeneği de bulunmaktadır.
- ✓ Vergi borçlarının kredi kartına taksit olarak yansıtılması suretiyle ödenmesine imkan verilmektedir.
- ✚ Ödemelere;
 - Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları için Kanunun yürürlüğe girdiği ayı izleyen dördüncü aydan,
 - Diğer Kurumların alacakları içinse Kanunun yürürlüğe girdiği ayı izleyen üçüncü aydan itibaren başlanılacaktır.
- ✚ Peşin ödemelerde ödenecek tutarda bir artırım yapılmayacak, taksitle ödemelerde ise taksitler ödeme süresine bağlı olarak belli bir katsayıda artırılarak tahsil edilecektir.
 - 6 taksitte 12 ayda yapılacak ödemelerde 1,045
 - 9 taksitte 18 ayda yapılacak ödemelerde 1,083
 - 12 taksitte 24 ayda yapılacak ödemelerde 1,105
 - 18 taksitte 36 ayda yapılacak ödemelerde 1,15

katsayısı esas alınacaktır.

XII - TAKSİT SAYISI VE ÖDEME SÜRESİ SÜRESİNDE ÖDENMEYEN TAKSİTLER

- Bir takvim yılında en fazla 2 taksitin süresinde ödenmemesine izin verilmektedir.
- Süresinde ödenmeyen taksit, son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenebilecektir.
- Ancak ödenmeyen taksit gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.
- Kanundan yararlanmanın bir diğer şartı, cari dönem vergi ve prim ödeme yükümlülüklerinin gününde yerine getirilmesidir.
- Cari yükümlülükler açısından da 1 takvim yılında en fazla 2 defa ihlal hakkı verilmektedir.

XIII - ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

- ❖ Alacaklı Kurumlar itibarıyla bazı küçük alacakların tahsilinden vazgeçilmektedir.
 - ✓ Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2011 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 Türk lirasını aşmayan asli alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağlı fer'i alacakların, asli ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 100 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.
 - ✓ Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31/12/2011 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında gümrük idarelerince takibi gereken her bir alacağın; türü, yükümlülüğü, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 50 Türk lirasını aşmayan asli alacakların, idari para cezalarında 80 Türk lirasını aşmayanların ve tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı fer'i alacakların, asli

- ödenmiş fer'i alacaklarda toplamı 100 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.
- ✓ 5510 sayılı Kanun kapsamında çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2014 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu hâlde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 50 Türk lirasını aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 100 Türk lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.
 - ❖ 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti,
 - ❖ 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları,
 - ❖ 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna olan katılma payı,
 - ❖ 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçları,
 - ❖ Orman köylerinde oturan köylüler ile bu köylülerce kendi aralarında 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş veya durumları bu Kanun hükümlerine intibak ettirilmiş çok amaçlı tarımsal kalkınma kooperatiflerine Orman Genel Müdürlüğüne kullandırılan krediler,
 - ❖ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca, tarımsal amaçlı kooperatiflere veya bu kooperatiflerin ortaklarına 30/6/2016 tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla muaccel hale gelen krediler ile müteakiben yeniden yapılandırılan kredi alacakları,
 - ❖ Organize Sanayi Bölgelerine ve Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatiflerine kullandırılan kredilerden, 30/6/2016 tarihinden önce ödeme süresi geldiği hâlde ödenmeyen kredi borçları ile kanuni takipte olan kredi borçları gibi

alacaklarının asıllarının tamamı ile bu alacaklara ilişkin fer'iler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi kaydıyla, borç asıllarına isabet eden ve ödenmemiş olan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.